

XAVER

Časopis banskobystrických bohoslovcov
ROČNÍK XXVI. | 1/2017

svedectvo

Otec prefekt

téma

Boží hrob

predstavujeme

DCM Maják

úvaha

Ako (ne)nasledovať Krista

OBSAH

03	Úvodník	Dialóg s tichom...	20
04	Seminárny reportér	Opýtajte sa	22
06	Boží hrob	Ben-Hur	26
09	Svedectvo: otec prefekt	Dávame do pozornosti	26
12	Maják -Perla našej diecézy	Perly zo života svätých	30
16	Ako (ne)nasledovať Ježiša Krista	Karikatúra	31

XAVER časopis bohoslovcov Banskobystrickej diecézy · ročník: XXVI. · číslo: 1/2017
vychádza ako občasník · rozširuje sa svojpomocne · šéfredaktor Matej Izrael
technické a grafické spracovanie Michal Šutka, Martin Ščúry, Roman Klaška · teologický
poradca ThLic. Ján Vičľaš · jazyková korektúra Mgr. Erika Brezánska · foto v časopise je
zo seminárneho archívu, alebo internetu

adresa redakcie
Kňazský seminár
sv. Františka Xaverského
Banská 28
976 32 Badín, Slovakia

cirkevné schválenie
Biskupstvo Banská
Bystrica, č. 1377/98
tlač: NIKARA, Krupina
ISSN 1335-2628

web: www.xaver.sk
tel: +421 48 418 26 02
e-mail: redakcia@xaver.sk
bankové spojenie časopisu
IBAN: SK58 8360 5207
0042 0527 6308

ALELUJA! RADUJME SA!

.....
píše Marek Melich, novokňaz, Nová Baňa

Kedysi som počul jedno veľmi pekné a výstižné vyjadrenie o radošti na Vianoce a Veľkú noc. Na Vianoce sa radosť viac prejavuje navonok, kým na Veľkú noc ju prežívame skôr vnútorne. Stotožňujem sa s týmto výrokom, ktorý ma vtedy oslovil.

Prežívame radosť z oslavy Veľkej noci, ktorá neprišla z ničoho nič. Pripravovali sme sa na ňu celé pôstne obdobie. Možno sme skúsili pôst, zdržiavanie sa nejakých vecí či nepotrebných činností; snažili sa napraviť naše vzťahy s blíznymi, alebo sme hľadali spôsob, ako si vytvoriť bližší vzťah s Bohom; koniec koncov, vždy to bolo o snahe zmeniť seba samých...

Kto to zobral naozaj vážne, pre toho to nebolo určite ľahké, skôr naopak. Ak sa totiž človek úprimne snaží o vlastnú zmenu, skôr či neskôr zažije neúspech, pády a znechutenia, po ktorých sa môže dokonca dostaviť aj akási vnútorná bolesť. Ak sa však nepoddá a vydrží, táto bolesť sa môže premeniť na radosť. Osobne si neviem predstaviť Veľkú noc bez predchádzajúceho štyridsaťdňového pôstu. Veď tento najväčší kresťanský sviatok si priam vyžaduje dostatočne dlhú prípravu, aby človek túto veľkú udalosť nášho vykúpenia dokázal naplno nielen prežiť a prijať, ale priam „vychutnať.“

Všetkým čitateľom časopisu Xaver prajem veľa radosti, neutíchajúcej radosti, ktorú si však nenechajte pre seba. Snažte sa ju rozdávať všetkým, aby čím viacerí z nás boli prežiarení radosťou zo vzkrieseného Krista. Nie iba v jeden deň alebo počas veľkonočného týždňa, ale v každom dni tohto vykúpeného roka.

08. 01.

V deň slávnosti Krstu Krista Pána sa u nás konalo trojkraľové požehnanie príbytkov. Najprv sme v seminárnom kostole slávil spoločné večery. Po nich sme sa premiestnili do vstupnej haly

k vianočnému stromčeku, kde otec rektor Ján Viglaš požehnal vodu, soľ, kriedy a tymian. Nasledovalo samotné požehnávanie priestorov seminára, počas ktorého štyria predstavení spolu s niektorými bohoslovcami požehnali jednotlivé miestnosti. Ostatní bohoslovci spolu so sestričkami spievali v hale vianočné koledy.

12. 01.

Kňazi Banskobystrickej diecézy sa stretli so svojím biskupom Mons. Mariánom Chovancom v našom seminári. Kňazské rekolekcie sa začali spoločnou svätou omšou o 9.30 hod. Po svätej omši sa prítomní presunuli do auly, kde rekolekcie pokračovali prednáškou otca Jozefa Kuneša, ktorý hovoril o novelizáciách v Kódexe kanonického práva. Po prednáške otec biskup poďakoval kňazom za ich službu a vzájomnú pomoc, najmä počas sviatkov. Záver rekolekcií patril diskusií a stretnutiu kňazov v rámci dekanátov

03. - 05. 02.

Niektorí z nás sa zúčastnili stretnutia mladých v Nitre s názvom On je živý, ktoré každoročne organizuje Komunita Emanuel. Hlavným mottom boli Ježišove slová: „Ako si ty mňa poslal na svet, aj ja som

ich poslal do sveta“ (Jn 17,18). Stretnutie malo bohatý duchovný program – sväté omše, adorácie, chvály. Účastníkov čakali aj viaceré zaujímavé workshopy a hlavný hosť, český kňaz a psychiater Max Kašparů predniesol dve prednášky. Program vyvrcholil nedeľnou svätou omšou, ktorú celebroidal Mons. Jozef Halko.

11. 03.

Ako každoročne, aj tentoraz sa u nás konalo mariánske večeradlo Banskobystrickej diecézy pod záštitou Mariánskeho kňazského hnutia. Program sa začal modlitbou dňa z Liturgie hodín o 9.00 hod., viedol ju otec špirituál Peter Jandura. Po nej sme sa spolu s veriacimi pomodlili radostný ruženec. Počas dňa sa prítomní pomodlili aj ostatné tri ružence, Korunku Božieho milosrdenstva a krížovú cestu. Vrcholom bola svätá omša o 16.15 hod., ktorú celebroidal otec prefekt Jozef Repko.

UNIKÁT

Počas nasledujúcich dní, ktoré máme pred sebou – a to sviatky Veľkej noci, budeme mať možnosť v našich farnostiach navštíviť, hlavne v dňoch Veľkého piatku a Bielej soboty, Božie hroby, ktoré sa snažíme s úctou a veľkou dôstojnosťou pripraviť.

Chcem vám predstaviť Božie hroby, alebo ako to história píše, prenosné oltáre so sklenenou mozaikou. Takéto prenosné oltáre, čiže Božie hroby, sa vyrábali v rodinnej firme Eduarda Zbiteka, ktorá bola založená v roku 1846 v Olomouci. Firma bola v roku 1885

prevedená do vlastníctva Eduardovho syna Emila Zbiteka. Firma mala aj množstvo rôznych katalógov so svojimi rôznymi typmi oltárov. Objednávateľ, teda farnosť, si tak mohla ľahšie vybrať typ oltáru, dokonca veľkosť či farebné vyhotovenie sklenenej mozaiky a na záver aj to, či v dolnej časti vedľa kríža budú adorujúci anjeli alebo kytica kvetov, ak išlo o oltár s Božím hrobom. A nakoniec rozhodujúce bolo, či farnosť má finančné prostriedky na zakúpenie takéhoto oltára, čo nebol lacný „špás“.

Čo je najtragickejšie, je zánik firmy, ktorý spôsobila početná smrť členov rodinnej firmy. Mnohí z nich zomreli na zhnednutie kože, čo zapríčinil vplyv arzenu. Z toho dôvodu, že sa vo firme vyrábali sklenené mozaiky a sklári pri svojom remesle využívali arzén, ktorý bol používaný pri úprave skla zlatom a striebrom. Iní členovia zomreli na brušný týfus. A v roku 1922 ako posledná zomrela manželka Emila na mŕtvicu.

Vďaka železnici sa prenosné oltáre začali vyvážať do európskych štátov a významných miest. Podľa historických prameňov sa oltáre dokonca vyvážali až do zámoria.

Dodnes sa zachovalo len niekoľko kusov týchto oltárov, čo spôsobilo ich zničenie alebo stratu.

Aj keď podľa dohadov nemuselo ísť o stratu celého diela, keďže mnohé oltáre boli svojimi rozmermi dosť dominantné, skôr išlo o stratu menších častí a tak oltár, ktorému chýbali časti, bol jednoducho zničený, napr. spálením.

Najznámejšie miesta, kde sa tieto unikáty zachovali, sú hlavne v Českej republike, napr. najrozmernejší v Olomouci v kostole sv. Mórica, v Kaplici, v dedine Paseky, ako i v Rapšachu na rakúskych hraniciach. V Nemecku sa nachádzajú v kostole sv. Mikuláša v Zusamzelli v Augsburgu, ďalej v kaplnke v Rommelsriede či v kostole sv. Víta v Iffeldorfe. V Rakúsku sa nachádzajú štyri takéto Božie hroby, a to vo farnosti Stanzach, Pettnau, Kettlasbrunn a Mondsee.

No a taktiež štyri sa nachádzajú aj u nás na Slovensku. Jeden (najväčší z nich) je v Senci, jeden sa nachádza v Kežmarku a dva prenosné oltáre, menších rozmerov, nájdeme dokonca na území našej diecézy, v dvoch farnostiach levického dekanátu, a to vo farnosti Pukanec a v neďalekej dedinke Pečenice (filiálka farnosti Bátovce).

Jozef Mikuláš, 1. ročník

Svedectvo: **OTEC PREFEKT**
JOZEF REPKO

Mnohí z vás už poznajú aspoň zopár bohoslovcov z akcií, článkov či z fotiek. No okrem nás sú tu aj naši otcovia predstavení, ktorí si určite zaslúžia vašu pozornosť. Rozhodli sme sa teda, že vám ich postupne predstavíme a odhalíme ich svedectvá povolania, myšlienky a názory. Ako prvého by sme vám radi predstavili otca prefekta Jozefa Repka, ktorého jedna z úloh je dohliadať na dodržiavanie seminárnej disciplíny.

Mohli by ste sa našim čitateľom v krátkosti predstaviť?

Pochádzam z Petrovian, okres Prešov. Mám dvoch súrodencov. Základnú školu som navštevoval v Petrovanoch a gymnázium v Prešove. Kňazom som 28 rokov. Kaplánom som bol v Brezne, neskôr správcom farnosti v Nevoľnom a v Bojniciach a napokon farárom vo farnosti Zvolen – Sekier.

Aká bola Vaša cesta k povolaniu?

Osobne ju hodnotím ako dosť jednoznačnú, pretože túžba po kňazstve sa u mňa objavila už asi v šiestich rokoch a s tým vedomím som sa rozhodol ísť aj na gymnázium, keďže za totalitného režimu na štúdium teológie brali len absolventov gymnázií. Po maturite som bol prijatý na štúdium teológie, ktoré som zavŕšil záverečnými skúškami a prijatím sviatosti kňazstva v r. 1989.

Aké boli Vaše vysnívané povolania v detstve?

Viem, že som chcel byť predavačom v obchode, tiež som chcel byť horárom, keďže veľmi rád som chodieval do lesa – na huby alebo na zber lesných plodín. Vo vnútri však vždy bola myšlienka stať sa kňazom.

Ako ste prijali fakt, že budete predstaveným v seminári?

V istú sobotu mi zavolať o. biskup Rudolf Baláž a spýtal sa ma, či by som ho mohol navštíviť, a povedal mi aj dôvod mojej návštevy, že so mnou počíta na funkciu

prefekta v kňazskom seminári. Najprv som sa toho zhrozil a pýtal sa Pána, či to myslí vážne. Hlavou mi prebehlo mnoho myšlienok, prečo áno a prečo nie. Pri osobnom rozhovore som mu uviedol svoje pripomienky, ako aj moju nepripravenosť na takúto úlohu, ale napriek všetkému otec biskup stál na svojom, takže som súhlasil! A tak som už štrnásť rok prefektom. Snažím sa vždy

dôverovať Bohu, ktorý, ak nás niekam volá a posiela, vždy je s nami, pomáha nám potrebnými milosťami a požehnáva naše konanie, aj napriek ľudskej slabosti a nedostatočnosti. Usilujem sa vždy konať podľa toho.

Čo Vás v kňazstve najviac napĺňa?

Chvilé so živým Kristom, ktoré prežívam vo sv. omši a adorácii, a mariánska úcta. Z pastoračných aktivít je to najmä práca s deťmi a mládežou. Ochota byť tu pre človeka, vhod i nevhod...

Aký by mal byť podľa Vás kňaz dnešnej doby?

Vyjadril by som to slovami svätej Matky Terézie: „Plodom ticha je modlitba, plodom modlitby je viera, plodom viery je láska, plodom lásky je služba, plodom služby je pokoj“. Muž viery, nádeje a lásky, ktorý je ľudský, horlivý pre Božiu vec a prináša pokoj Kristov. Za podstatu však považujem, aby kňaz mal rád tých, ktorí sú mu zverení.

Čo napĺňa/vyplňuje Váš voľný čas?

Najviac je to práca v eRku – sv. omše a katechézy, formačné stretnutia a kurzy. Rád si však zahrám aj futbal – i keď teraz už viac prevláda taktika ako behanie za

loptou :), sledovanie športových prenosov, čítanie kníh, rád si zahrám aj rozličné hry a rád riešim sudoku.

Čo by ste odkázali všetkým, ktorí cítia povolanie do kňazského stavu?

Aby mali odvahu povedať Bohu rozhodné áno a vykročiť na cestu spolupráce s Ježišom a Pannou Máriou. Nech túto túžbu posilňujú modlitbou a pravidelným sviatostným životom. Kňazstvo je dar, ktorý dostávame od Boha, a jedine On nám môže dať silu, aby nás v tomto rozhodnutí upevnil a pomohol zostať vernými až do konca.

Moderná spoločnosť sa rýchlo mení a vyvíja. Aké sú dnešné výzvy pre pastorálnu teológiu podľa Vás?

Myslím, že nám to neustále pripomína pápež František, keď zameriava našu starosť o tých, ktorí sú na periférii – dať aj týmto ľuďom nádej Zmŕtvychvstalého.

Vieme o Vás, že ste súčasťou spoločenstva mladých – eRko. Čo znamená pre Vás toto spoločenstvo?

Už pri prvom stretnutí s eRkom som našiel jasne sformulované

myšlienky, ktoré boli vo mne. Keď som sa ocitol medzi eRkarmi a zistil som, čomu veria a ako žijú, pochopil som, že je to práve to, čo som doposiaľ nevedel vypovedať a čo napĺňa moju vnútornú predstavu o šírení evanjelia radostnou cestou svedectva viery malým i veľkým.

Vidíte nádej a zmysel v práci s mladými?

Vidím v tom veľkú nádej a zmysel, veď práve mladý človek je v svojom veku na rôznych rázcestiach života. Často je bezradný, dezorientovaný a potrebuje vidieť svetlo na konci tunela. Ako kňaz im môžem ukázať smer cesty či svetlo. Keď za ním vykročia, je to aj radosť môjho srdca. Ak sa však nechajú zlákať inými cestami, mali by v hĺbke srdca cítiť, že je tu stále Cirkev, ktorá ich čaká a je ochotná prijať ich naspäť k sebe, ako otec márnotravného syna.

Ako sa priblížiť práve k mladým?

Myslím, že touto cestou je mať pre nich čas, byť pre nich, nebať sa s nimi „strácať čas“ a vytvárať z nich spoločenstvo. Ak to urobíme, určite to raz vrátia Cirkvi mnohonásobne.

MAJÁK

PERLA NAŠEJ DIECÉZY

*Drahí čitatelia časopisu Xaver,
na nasledujúcich stranách vám chceme predstaviť vzácnu
perlu, ktorá sa nachádza v našej diecéze - tou perlou je Diecézne
centrum mládeže Maják v Španej Doline. Áno, je pravda, že to
je centrum pre mládež, no aj vás menej mladých pozývame
v nasledujúcich riadkoch spoznať toto centrum trošku bližšie.*

▪ *Kto, respektíve čo je DCM Maják?*

Niektorí ľudia nazývajú centrum svojím domovom, iní miestom na oddych, zábavu, načerpanie duchovných síl či spoznanie nových ľudí. Pre nás hlavne domov, kde nachádzame sami seba, takí, akí sme v zrkadle služby, komunity a Boha. Zároveň si uvedomujeme, že centrum nie je len budova alebo inštitúcia, ale tvoria ho ľudia, ktorí sem dennodenne prichádzajú.

▪ *Prečo toto diecézne centrum dostalo práve názov Maják?*

Maják je stavba, ktorá sa nachádza na nebezpečných miestach, aby ukazovala lodiam dobrý a bezpečný smer plavby. Mladí ľudia, ktorí sem prichádzajú, sa tak isto často nachádzajú v situáciách, keď sa musia rozhodnúť, kam smerovať. A o tomto je centrum – viesť ľudí k správne mu cieľu, ktorým je Kristus.

▪ *Mohli by ste čitateľom predstaviť víziu centra?*

Víziou DCMka je pozývať ľudí do centra prijatia, kde môžu zakúsiť, že život s Bohom nie je len o jednorazových zážitkoch, ale je to každodenná záležitosť, ktorá v Bohu naberá iný rozmer.

▪ *Ako funguje toto centrum?*

Centrum funguje ako jedna veľká osoba. Hlava – otec Juraj, telo

– kancelária v Banskej Bystrici, kde je naša ekonómka Evka a koordinátorka Monika, a nakoniec ruky a nohy - to sme my, tímaci. Snažíme sa spolu čo najviac stretávať, zdieľať, aby sme vedeli, kto čím žije, pretože služba v DCM Maják nie je len zamestnanie, ale je to hlavne o budovaní vzťahov. Samozrejme, stretávame sa aj kvôli pracovným veciam – pri organizovaní akcií či rozdeľovaní služieb na každý mesiac.

▪ *Môžete čitateľom niečo prezradiť o vašom súčasnom tíme?*

Náš tím sa skladá z troch dievčat a dvoch chlapcov. Sme taká rôznorodá skupina ľudí, ktorá sa krásne dopĺňa. Vedeli by sme o sebe toho veľa napísať, no najlepšia a najjednoduchšia cesta, ako nás spoznať, je prísť k nám a zažiť naše spoločenstvo naplno. Na začiatok vám prezradíme len mená – Miška, Zuzka, Ivka, Jožko a Ďuri

▪ *Keďže žijete komunitným spôsobom života, nie je to niekedy náročné?*

Učíme sa, že základom je komunikácia. Pokiaľ vieme byť k sebe úprimní a prijať druhého aj s jeho chybami, slabosťami a odlišnosťami, je to naopak veľmi dobrá skúsenosť a priestor na osobný rast a tvorbu hlbších

vzťahov v rámci komunity. Ale nebudeme si klamať, že nám to vždy ide – sme predsa ľudia.

■ ***Ako vyzerá bežný deň v diecéznom centre?***

Každé ráno vstávame približne o 7.00 a o 7.30 sa stretávame na rannej modlitbe v našej kaplnke, po ktorej nasleduje slovko na deň, ktoré sa snažíme celý deň žiť. Po raňajkách si prejdeme, čo nás cez deň čaká, a rozdelíme si prácu a úlohy. Snažíme sa stihnúť dopoludnia všetko, čo sme si naplánovali, no nie vždy to vyjde. Ak to náhodou vyjde, máme popoludní voľno, trávime čas spolu alebo s ľuďmi, čo sú v centre, a ak nie, tak pokračujeme v nedokončenom. Spoločne sa stretáme o 18.00 na sv. omši, po ktorej nasleduje večera a večerný program v podobe hier, filmu alebo akejkolvek inej spoločnej zábavy. Deň zakončíme večernou modlitbou a zdieľaním zo slovka – ako sa nám ho podarilo žiť. Zalezieme do spacáčikov a tešíme sa na nový deň.

■ ***Vieme, že počas roka organizujete viacero akcií rôzneho zamerania. Mohli by ste nám ich v krátkosti predstaviť?***

Asi najväčšou akciou centra je Kvetný víkend. Je to už viacročná tradícia centra. Ide o stretnutie

mladých ľudí s biskupom našej diecézy. Tejto akcii predchádzajú rôzne prípravné a tvorivé víkendy. Najčastejšie sa však stretávame s duchovnými obnovami alebo misijnými výjazdmi, či už pre základné alebo stredné školy. Okrem iného organizujeme aj školu osobnej formácie a školu služby. Na tieto víkendy sú pozvaní rôzni zaujímaví hostia, ktorí sa snažia svoje vedomosti a skúsenosti odovzdať budúcim animátorom. Taktiež tu máme tematické víkendy, ako je Tajomstvo (o vzťahoch), Festival umenia krásy (kresťan a umenie), brigády alebo rôzne športové turnaje – futbal, florbal...

■ ***Ak človek nechce prísť na konkrétnu akciu, je možnosť prísť k vám len tak? Byť s vami a žiť to, čo žijete vy?***

Samozrejme, že áno. Charizmom DCMka je centrum prijatia. Je to miesto, kde sa my, tímaci, snažíme žiť spoločenstvo podľa Svätého písma a mladí, ktorí prídu k nám, sú pozvaní ho žiť spolu s nami. Zapájajú sa do všetkých činností, od varenia po ukladanie dreva, spoločných prechádzok, hrania sa a samozrejme aj spoločných modlitieb.

■ ***Centrum sa nachádza v malebnej dedinke Špania Dolina, iste nie je jednoduché zabezpečiť chod***

tohto centra. Ako sa darí prežiť DCM-ku v dobe, keď to určite nie je jednoduché? Existuje nejaká forma podpory vášho centra?

Najväčším požehnaním pre nás sú modlitby, ale samozrejme potrebujeme aj materiálnu pomoc, ktorá k nám prichádza z rôznych smerov. Sú to dobrovoľné príspevky, projekty a taktiež potravinové zbierky. Veľmi nám pomáha projekt SPOLOČNE, do ktorého sú zapojení ľudia, ktorí sa zaviazali každý mesiac pravidelne prispievať určitou sumou. Centrum ešte stále funguje vďaka dobrovoľníckej činnosti a ochoty mladých ľudí obetovať svoj čas, schopnosti, dary a talenty a pomáhajú nám pri

príprave každej jednej akcie. Celý chod centra je jeden veľký Boží zázrak. Môžeme ho vnímať v každej situácii, ktorá sa zdá neriešiteľná, alebo aj v každodennej rutine. Pomoc, za ktorú sme veľmi vďační, sem naozaj prichádza zovšadiaľ.

*za rozhovor ďakuje
Lukáš Líška, 5.ročník*

AKO (NE)NASLEDOVAŤ JEŽIŠA KRISTA

V tomto článku by som sa s vami rád podelil o jednu moju úvahu, ktorá vznikla pri rozjímaní nad Lukášovým evanjeliom (stať 9, 57-62). Predstavím vám tri typy osobností, ktoré ukazujú, ako rozhodne nenasledovať Krista. Treba si na ne dať pozor a vyvarovať sa napodobňovaniu ich konania a zmýšľania. Jednoducho povedané, nesnažme sa byť ako ony.

Z LUKÁŠOVHO EVANJELIA

Ako šli po ceste, ktosi mu povedal: "Pôjdem za tebou všade, kam pôjdeš." Ježiš mu odvetil: "Líšky majú svoje skrýše a nebeské vtáky hniezda, ale Syn človeka nemá kde hlavu skloniť." Inému vravel: "Pod' za mnou!" On odpovedal: "Pane, dovoľ mi najprv odísť a pochovať si otca." Ale Ježiš mu povedal: "Nechaj, nech si mŕtvi pochovávajú mŕtvych. Ty choď a zvestuj Božie kráľovstvo!" Aj iný hovoril: "Pane, pôjdem za tebou, ale najprv mi dovoľ rozlúčiť sa s rodinou." Ježiš mu povedal: "Kto položí ruku na pluh a obzerá sa späť, nie je súci pre Božie kráľovstvo."

„PÔJDEM ZA TEBOU VŠADE, KAM PÔJDEŠ.“

Prvý typ človeka, ktorého predstavím, rád nazývam „človek davový“. Kto je to? Je to typ človeka, ktorý sa nachádza asi v každom spoločenstve a spoločnosti. Je to človek, ktorý sa snaží byť rovnaký ako všetci ostatní. Jeho jedinou túžbou je zapadnúť a nevytrčať z davu. Jednoducho nebuť iný. Nikdy nesmie chýbať na žiadnej akcii či podujatí. Je vždy súčasťou masy. „Kam vietor, tam plášť a kam masa, tam on.“ Majú všetci naokolo značkové veci? Musí ich mať aj on. Nesmie mu chýbať žiadna z vecí, ktoré majú ostatní. Kупuje,

aby mal. Kупuje, hoci ani nevie prečo. Jeho názor je názor jeho skupiny a vlastný v konečnom dôsledku ani nemá. Keď všetci chvália, tak chváli aj on, a keď všetci nadávajú, tak nadáva aj on. Keď všetci volajú „Hosanna!“, tak volá „Hosanna!“. Keď všetci kričia „Ukrižuj ho!“, tak kričí „Ukrižuj ho!“ Jednoducho len muž z davu. Jeho jedinou túžbou je len byť ďalším zrnkom piesku na púšti. Dôležité preňho nie je, kam smeruje, ale len či sa vieze s ostatnými a je mu celkom jedno, ako a kam.

„PANE, DOVOL MI NAJPRV ODÍŠŤ A POCHOVAŤ SI OTCA.“

Druhým typom človeka je človek, ktorého nazývam „maximálny flegmatik.“ Takýto človek je človek, ktorý má na všetko čas. Do ničoho sa neženie a nič ho vlastne nesúri. Tento človek sa riadi zásadou: „Dobre, ale až neskôr.“ Ak od takéhoto človeka niečo očakávate, je možné, že sa danej veci dočkáte až dosť neskoro, prípadne že sa vôbec nedočkáte. Keď sa on neponáhľa, prečo by to robili

iní? Takýto človek na Ježišovu výzvu: „Pod' za mnou!“ odpovedá: „Pane, dovoľ mi najprv odísť a ...“ A čo to znamená v praxi? Že je ochotný nasledovať Krista, ale skôr, než začne, tak musí zariadiť hromadu, naozaj veľkú hromadu vecí. Čiže bude to chvíľu trvať. Možno rok, dva, päť, desať alebo aj dvadsať, ale veď kam sa náhliť? Všetko má predsa svoj čas.

Plán B

„KTO POLOŽÍ RUKU NA PLUH A OBZERÁ SA SPÄŤ, NIE JE SÚCI PRE BOŽIE KRÁĽOVSTVO.“

Tým posledným typom je človek, ktorého nazývam „záložník-plánovač“. Toto je typ človeka, ktorý má vždy pripravený záložný plán B, ak by náhodou plán A zlyhal. Vždy má takpovediac nejaké eso v rukáve. Na prvý pohľad nič nezvyčajné a bezproblémové, avšak je tu jeden problém, a to, že takýto človek nikdy nedokáže veci robiť na 100 %. A prečo? Pretože už dopredu počíta

s neúspechom a pripravuje si plán B. Nie je ochotný urobiť všetko, čo môže, a prekonať prekážky. Keď prídu prekážky, čo urobí? Nebude sa ich snažiť prekonať, ale použije zadné vrátka. Takýto človek je vlastne vždy zakliesnený medzi viacerými variantmi, z ktorých si vždy necháva otvorenú zadnú cestičku.

MICHAL BARNIAK,
5. ROČNÍK

Dialóg s tichom...

Aký je denný program seminaristu? To je otázka mnohých z vás – našich čitateľov. Článok, ktorý vám teraz predkladáme, však nezachytáva náš denný program. Skôr zachytáva to, čo je ovocím duchovnej časti programu – zamyslenie sa a uvedomenie si toho, čo nám Boh dáva a čo je pre človeka dôležité. Drahí čitatelia, pozývam vás k čítaniu dialógu (ne)anonymného bohoslovca s tichom.

Roman Klaška, 4. ročník

Ticho. Aké je to krásne, keď sme spolu. Len ty a ja. Ty mi dávaš svoj čas a ja tebe svoj. Keď sme spolu, myšlienky sú niekde v zapadákov. Ten čas s tebou milujem. Neriešim, čo bude o chvíľu – či sa budem musieť naučiť na zajtrajšiu skúšku, či sa "najmocnejším" človekom planéty stane muž alebo žena. Neriešim, či navarím na obed halušky a či niečo iné. Vo chvíľach, keď som s tebou, nič neriešim.

Myšlienka, že ma niekto urazil? Ach, aké krásne je, keď nás neruší. Vo chvíľach, keď nás nikto neruší, máme skutočne čas na seba. Okrem iného, tento náš spoločný čas narúšajú neraz spomienky na to, že som niekoho urazil, že som zanedbal, čo som mal urobiť – je toho jednoducho mnoho. Tieto spomienky sa stávajú našim spoločníkom, v krásnom tichu spôsobujú, že sa ozýva svedomie. Viem, sám túžim po čase len s tebou, drahé ticho. Ale vieš si to predstaviť? Aké by to bolo ticho, pri ktorom by ma hrýzlo svedomie? Už by to neboli chvíle, keď by som si s pokojom k tebe sadol a oddychoval. Boli by to chvíle, počas ktorých by medzi nami bola bariéra. Nemôžem dovoliť, aby myšlienky, ktoré vyrušujú moje svedomie, vytvárali medzi nami večnú bariéru. Presne tú bariéru, pred ktorou si môžeš zakryť oči, ale budeš ju počuť. Presne tú bariéru, pred ktorou si zakryješ uši, ale budeš ju vidieť.

Milé ticho, táto bariéra je medzi nami už dlho. Táto bariéra, toto hryzúce svedomie. Už som zabudol, aké je to byť v úplnom pokoji s tebou, drahé ticho. Je rozhodnuté – vstávam a idem za tými, ktorých som urazil, osočil, neprávom sa hneval – jednoducho za všetkými, ktorým som ublížil. Je potrebné sa s nimi zmieriť. Zároveň ako po tom túžim, je vo mne veľký krik. Na jednej strane je túžba po čistom svedomí, a teda po pokojnom čase s tebou, drahé ticho, na druhej strane kričí vo mne pýcha. Pýcha, ktorá mi rozpráva o mojej údajnej nevine. Rozpráva a rozpráva a rozpráva: si nevinný, nevinný... Drahé ticho, ako sme sa vzdialili od seba.

Kristus trpel za vás a zanechal vám príklad, aby ste kráčali v jeho šľapajach – slová ktoré ma prenikli počas večernej modlitby. Som opäť s tebou. Vďaka Kristovej pomoci som opäť s tebou. On mi zanechal príklad – keď mu zlorečili, on nezlorečil. Prečo by som sa mal ja na ostatných hnevať? Aj to mi pomohlo bojovať s pýchou. S kričiacou pýchou. Kristus, keď trpel, nevyhrážal sa – opäť, Kristus je tým príkladom, ktorý hodno nasledovať, keď sa chce človek zbaviť bariéry hryzúceho svedomia a byť opäť s tichom. S tichom, v ktorom môže nachádzať Boha. S tichom, keď sa Boh k človeku prihovára.

OPÝTAJTE SA!

„JE PRE KREŠŤANA BEZPEČNÉ POČÚVAŤ HUDBU, KTORÁ VYVOLÁVA POCITY TEMNA ALEBO ZLA?“
(KAROL, 26)

Hudba nás dnes obklopuje takmer všade. Keď vypneme rádio, stále nám znie v ušiach, má nad nami moc aj v tichu. Neraz sa

k nej vraciame, pospevujeme si ju a možno si ani nevšimneme, ako mení náš svet a naše myslenie. Už starí Gréci rozlišovali medzi

hudbou dobrou a zlou, nielen z hľadiska jej kvality, ale aj z hľadiska jej vplyvu na ľudský život.

Do dnešného dňa sa nahromadilo nesmierne kvantum hudby rozličného druhu a posolstva. Jestvuje hudba, ktorá nám môže znieť na prvé počutie temno, napäto, dokonca hrozivo (niektoré organové skladby), no jej zámerom je napokon katarzia (očistenie) nesúca evanjeliové posolstvo. Na druhej strane jestvuje hudba, ktorá môže znieť navonok upokojujúco, ale jej duchovné pozadie je kresťanstvu vzdialené na míle (ezoterická hudba).

Ak však hovoríme o hudbe vyvolávajúcej vyslovene „pocity temna alebo zla“, dotýkame sa tým nezanedbateľnej časti tzv. populárnej hudby komponovanej práve s týmto zámerom. Obal albumu skupiny Beatles zo začiatku 60. rokov, na ktorom sa ocitla tvár Aleistera Crowleyho, otca súčasného satanizmu, bol len začiatkom vývoja tvrdého rocku, heavy metalu, black metalu a death metalu smerujúcemu postupne

k jasnému propagovaniu satanizmu, ako aj k výslovným povzbudeniam k samovraždám (Led Zeppelin, Rolling Stones, Black Sabbath, Kiss, Iron Maiden, AC/DC, Marilyn Manson...). Mnoho satanistických myšlienok je v piesňach ukrytých v dvojzmyselných veršoch alebo v textoch recitovaných odzadu (týka sa to dokonca aj niektorých piesní Britney Spears, Back Street Boys, Enigmy...)

Problém však nespočíva len v textoch. „Existujú druhy hudby, ktoré privádzajú človeka do delirického stavu pomocou rytmov, ktoré sa podobajú iniciačným a šamanským tancom dávnych kmeňov. Nie je potom vôbec prekvapujúce, že pod takýmto vplyvom idú stranou všetky zábrany, že sa konzumuje nesmierne množstvo alkoholu, že sa berú drogy, odohrávajú násilnosti a že sa mnoho účastníkov neskôr zabije pri ceste v automobile“ (Cantelmi a Caccaceová). Aj Schreckenbergov a Birdov výskum na myšiach potvrdil negatívny vplyv rockovej hudby na normálne fungovanie

mozgu. Bolo zistené, že všetky systémy v našom tele pracujú v rytmoch a pokiaľ sú tieto prirodzené rytmy narušené, dochádza k disharmónii, a teda aj ku škodlivým účinkom. Neskrývaný okultizmus, propagovanie zvrátenej sexuality či nihilizmu možno postrehnúť i v klipoch Lady Gaga či v štýloch obliekania Gothics a EMO.

Hudba od najstarších čias dokázala vyvolávať u človeka silné emočné stavy, dokonca extázy (stav opustenia seba) alebo instázy (stav spočínutia v sebe). Aký je však rozdiel medzi pozitívnou a negatívnou podobou týchto stavov? Emeritný pápež Benedikt XVI. to vysvetľuje na príklade rockovej hudby, ktorá je podľa neho „výrazom elementárnych vášní, čo na rockových festivaloch nadobúda charakter kultu, ktorý je ako taký v protiklade s kresťanským kultom. Takýto kult v zážitku masy a v rytmických otrasoch, hluku, svetelných efektoch človeka takpovediac oslobodzuje od seba samého, v extatickej skúsenosti zničenia svojich hraníc vnára človeka do takzvanej pramocnosti vesmíru. Hudba triezveho opojenia

Duchom Svätým má pramalú šancu na mieste, kde sa Ja stalo väzením, duch putom a kde sa útek zo seba a bezduchosť zdajú byť jediným príslubom záchrany.“

Agresia, nenávisť, pocity úzkosti, uzavretosť, neschopnosť rozumných úsudkov, odmietanie Boha, zviazanosť, posadnutosť, samovražda – to sú len niektoré dokázateľné účinky škodlivej hudby pôsobiacej hlavne na mladých a citlivých ľudí, zvlášť pri jej opakovanom a častom počúvaní. Skúsenosti exorcistov, psychológov a psychiatrov teda jednotne svedčia: Nie všetka hudba je pre človeka bezpečná!

*Za odpoveď ďakujeme
kňazovi a učiteľovi
liturgického spevu
Mariánovi Gregorovi*

Ak máte aj vy otázku, ktorá sa týka akejkoľvek oblasti viery, zašlite nám ju poštou alebo e-mailom (str. 2). Uveďte prosím, či chcete, aby sme zverejnili vaše krstné meno a vek. Autor uverejnenej otázky získa predplatné časopisu Xaver na jeden rok. Vopred sa tešíme na váš záujem.

BEN-HUR

O súčasnej dobe môžeme pokojne povedať, že je premedializovaná a ľudia sú doslova zasypávaní množstvom filmov a seriálov. V dôsledku veľkej náročnosti filmového diváka sa kladú aj na režisérov filmov stále väčšie požiadavky. Práve z tohto dôvodu sa čoraz častejšie objavuje vo filmovom svete fenomén zvaný remake. Hovoríme o nových spracovániach starších filmov či seriálov.

Apresne takýmto spôsobom
Aožila aj legendárna postava
Ben Hur, a vôbec nie to po
prvý raz. Starší diváci si určite
pamätajú veľmi úspešné filmové
spracovanie z roku 1959, avšak
dovolím si tvrdiť, že až teraz, po
vyše 50 rokoch sme sa dočkali
remaku, ktorý môže nielen
konkurovať jeho predchodcom,
ale taktiež môže byť zaradený
k veľkým epickým filmom
súčasnej doby.

Hlavná postava Ben Hur,
syn významného židovského
šľachtica, žije v Jeruzaleme spolu
so svojou rodinou, do ktorej patrí
aj adoptovaný chlapec Messala,
ktorý však nie je Žid, ale Riman.
Ben Hur aj Messala vyrastajú
od detstva spolu ako bratia a za tie
roky sa medzi nimi vytvorilo silné
bratské puto. Avšak Messala sa
necíti byť prijatý a chce dokázať
viac, než sa od neho očakáva,
a tak odchádza do vojenskej služby
Rímskeho impéria. Po mnohých
rokoch sa vracia opäť domov
do Jeruzalemu, kde sa stretáva
so svojím bratom i rodinou. Avšak
ich šťastie netrvá dlho, pretože
keď cez Jeruzalem prechádza
Rímska légia na čele s Ponciom
Pilátom, je naňho spáchaný aten-
tát. Tento je neúspešný, no chla-
pec, ktorý ho spáchal, trávil istý
čas v dome Ben Hura a odtiaľ

bol aj atentát spáchaný. Ben
Hur spolu so svojou rodinou sú
okamžite zatknutí a úlohou sudcu
je poverený práve Messala, ktorý
prichádza do rozporu medzi
zákonom a rodinou. Rozsudok
je však neúprosný. Celá rodina
Ben Hura je odsúdená na smrť
ukrižovaním a sám Ben Hur je
odsúdený na doživotné otroctvo
na galejach. Takto Ben Hur stráca
nielen domov, rodinu a všetko,
na čom mu záležalo, ale navyše je
odsúdený na osud otroka, muža
bez slobody a nádeje. Ako to
celé dopadne? Tak to sa dozvieme
z filmu.

Ben Hur je film, ktorý dokáže
osloviť každého bez ohľadu na vek
či vieru. A keďže som už spomenul
aj postavu Poncia Piláta, nedá mi
nespomenúť aj postavu, ktorá sa
v tomto filme niekoľkokrát
objavuje, a tou je istý syn tesára
z Nazaretu. Tušíte správne. Reč je
o Ježišovi. S určitou spokojnosťou
môžem povedať, že scény, v ktor-
ých sa Ježiš objavuje, sú zaujímavé
a dobre spracované a tvorcom
sa podarilo zapojiť ho do filmu
veľmi príjemným a nenúteným
spôsobom.

Michal Barniak, 5. ročník

DÁVAME

DO

GODZONE KONFERENCIA - CELÝM SRDCOM

Banskobystrická športová hala na Štiavničkách bude v dňoch od 28. do 29. apríla 2017 miestom konania Godzone konferencie. Názov konferencie „Celým srdcom“ chce vyjadriť túžbu poznať srdce nášho nebeského Otca, spoločne kráčať hlbšie k jeho srdcu. Dvojdňový program je zameraný na spoločnú modlitbu, slávenie Eucharistie, mnoho prednášok. Cena konferencie je 25 €, v cene je zahrnuté ubytovanie v školách, občerstvenie v piatok a sobotný obed. Viac informácií: www.konferencia.godzone.sk

DUCHOVNÁ OBNOVA PRE BEZDETNÉ MANŽELSKÉ PÁRY Ako muža a ženu ich stvoril

Duchovná obnova „Ako muža a ženu ich stvoril“ (Gn 1,27) je otvorená pre všetkých, ktorí túžia stráviť víkend v spoločnosti ľudí v podobnej životnej situácii, ale najmä prehĺbiť vzťah k Bohu a medzi manželmi navzájom. Duchovnú obnovu vedie Mons. ThDr. Marián Bublinc, PhD. Duchovná obnova sa uskutoční v dňoch 5. - 7. mája 2017 v Penzióne Zornička na Donovaloch. Viac informácií: www.rodinabb.sk/bezdetni-manzelia

POZORNOSTI

FATIMSKÁ SOBOTA

Mesiac máj je mesiacom Panny Márie. Tak ako po minulé roky, aj tento rok nás môžete stretnúť na púti k Panne Márii na Starých Horách. Naša púť sa uskutoční v prvú sobotu mesiaca 6. mája 2017. Spoločne budeme prežívať modlitbu ruženca a slávenie svätej omše na studničke. Po oficiálnom programe sme otvorení na spontánne rozhovory. Tešíme sa na vás!

PŮŤ BOHOSLOVCOV NA RATICOV VRCH

Tento rok prežívame 100. výročie zjavení Panny Márie vo Fatime. Pri tejto príležitosti bude spoločne celý kňazský seminár putovať na Raticov Vrch (farnosť Hriňová) k bratom kapucínom, kde je Kostol Panny Márie Fatimskej. Púť sa uskutoční 14. mája 2017 a ukončí sa spoločným slávením svätej omše. Tešíme sa na spoločný čas!

spracoval Lukáš Líška, 5. ročník

PERLY ZO ŽIVOTA SVÄTÝCH

Jedného dňa sa Svätý otec rozhodol navštíviť nemocnicu Svätého Ducha. Sestrička pri bráne zjavne stúpila úctou, keď mu otvárala, ale Ján jej s úsmevom povedal:

- „Neľakajte sa, sestrička! Ved' som iba pápež.“

Priblížila sa k nemu iná sestra s vejúcim závojom.

- „Som predstavená Svätého Ducha.“ Povedala.

- „Ó, to ste dotiahli ďaleko! Ja som iba Kristov zástupca.“

(Ján XXIII.)

„Strýko Angelo, koľko ľudí vlastne pracuje vo Vatikáne?“ opýtala sa pápežova obľúbená neterka Enrica.

„Polovica, aspoň dúfam,“ usmial sa pápež. „Druhú polovicu by som prepustil, aby robili niečo rozumné. Ktovie, možno to aj urobím.“

(Ján XXIII.)

vybral Martin Mičko,
3. ročník

DOSTĚ BOLO KRÍŽOVIEK...

Nebojte, súťaž bude! Bude mať ale inú podobu. Pripravili sme si pre vás karikatúru a vašou úlohou bude uhádnuť meno bohoslovca (člena redakčnej rady), ktorý je na nej vyobrazený.

Svoje odpovede posielajte poštou na: Redakcia časopisu Xaver, Kňazský seminár sv. Františka Xaverského, Banská 28, 976 32 Badín.
E-mailom na: redakcia@xaver.sk

Výherkyňou súťaže z minulého čísla sa stáva p. Magdaléna Bogyóová z Levíc, ktorej srdečne blahoželáme.

ČO SA JEŽIŠ ZRKADLILO
V SLZÁCH TVOJICH OČÍ
NEŽ SI NAPOSLEDY VYDÝCHOL?

JE MOŽNÉ, ŽE SI VIDEL NÁS?
VŠETKÝCH ĽUDÍ VŠETKÝCH KRAJÍN
VŠETKÝCH ČIAS?

MOŽNOŽE SI NA MATKINEJ TVÁRI
ZBADAL NAŠU LÁSKU
CELÚ KTORÁ ŽIARI
Z KAŽDEJ DOBY DO TEJ TVOJEJ
A ODPOVEDÁ NA OTÁZKU
ČI TO VŠETKO ZA TO STOJÍ

A ČO TVÁRE FARIZEJOV?
KOLKO NAŠICH TVÁRI
ZBADAL SI AJ V NICH?

HĽADÍŠ DO TÝCH TVRDÝCH OČÍ
A V NICH VIDÍŠ VŠETKY NENÁVISTNÉ
TVÁRE SVETA
KTORÉ V SEBE UMLČALI
TO DOBRÉ MALÉ DIEŤA

SO SÚCITOM PROSÍŠ ZA TÝCH
SRDCOM HRUBÝCH NECHÁPAVÝCH
A KEĎ ZA NICH
TAK ZA NÁS TIEŽ

KOL'KÝCH K SEBE PRITIAHNEŠ
LEN TY VIEŠ

JURAJ KISS, 5. ROČNÍK

